

Dna

Omezující nemoc⁽¹⁾

 Už **JSTE** někdy zažili náhlý nástup ukrutné **BOLESTI** v jednom nebo několika kloubech (např. v palci u nohy, v prstech na ruce, lokti, kolenu nebo kotníku)?

 Pokud ano, zeptejte se svého lékaře, zda trpíte **DNOU**.

 Máte zvýšenou hladinu kyseliny močové a dnu?

 Užíváte léky na snížení kyseliny močové a přesto máte bolestivé záchvaty?

***Zeptejte se svého lékaře
na další léčebné možnosti!***

REFERENCE: 1. RODDY E ET AL. RHEUMATOLOGY (OXFORD). 2007;46:1441-4.

 **BERLIN-CHEMIE
MENARINI** Berlin-Chemie/A. Menarini Ceska republika s. r. o., Komárkova 16, 148 00 Praha 4
tel.: 267 199 333, fax: 267 199 336, e-mail: office@berlin-chemie.cz

Dna a hyperurikemie

Co je to hyperurikemie?

Hyperurikemií se označuje zvýšení hladiny kyseliny močové v krvi. Nejčastější příčinou je nadměrná konzumace masa a masných výrobků, konzumace alkoholu, užívání některých léků (např. diuretik) nebo snížení funkce ledvin. Hyperurikemie sama o sobě není provázána žádnými obtížemi. Pacienti s hyperurikemií i s dnou musí dodržovat stejnou dietu.

Co je to dna?

Dna je onemocnění, které vzniká v důsledku ukládání sodných solí kyseliny močové do měkkých tkání jako jsou klouby nebo ledviny. Pokud se krystaly kyseliny močové uvolní do kloubní dutiny, mohou vyvolat silný zánět kloubu – tzv. akutní dnavý záchvat, nejčastěji na palci nohy. Krystaly kyseliny močové se mohou usazovat i v ledvinách, vyvolat tvorbu močových kamenů apod.

Co dělat při akutním dnavém záchvatu?

Akutní dnavý záchvat obvykle navazuje na dietní chybu nebo nadměrné pití alkoholu. Bezprostředně je třeba po dobu záchvatu vyloučit maso, masné výrobky, alkohol a zvýšit příjem tekutin. Lékař v této situaci ordinuje protizánětlivé léky. Pozor, nově se nesmí podávat léky na snížení hladiny kyseliny močové. Pokud je užíváte, jejich dávka se nemění. Změna může vyvolat zhoršení.

Jak se stravovat po odeznění záchvatu?

Po odeznění dnavého záchvatu je třeba zkontrolovat hladinu kyseliny močové a pokud je zvýšená, je nutné zahájit dietu. Dieta má být pestrá, střídá s nižším obsahem energie, cukrů a tuků, s dostatkem ovoce a zeleniny a vyloučením alkoholu. Důležitý je dostatečný příjem tekutin (v letních měsících až 2 litry denně.).

Je třeba omezit potraviny se zvýšeným obsahem purinů živočišného původu. Nejvíce jich je v rostoucích, tedy mladých masech (včetně kuřecího), ve vnitřnostech, masových vývarech a extraktech (bujony, masoxy apod.), tučných a plísňových sýrech, ale také v mořských rybách a mořských plodech. Pozor i na čokoládu. Tyto potraviny je třeba vyloučit úplně nebo alespoň maximálně omezit a nekonzumovat denně.

Méně riziková jsou masa z odrostlých zvířat (hovězí, libové vepřové), vařená nebo dušená šunka a sladkovodní ryby. Puriny jsou také obsaženy v některých potravinách rostlinného původu (luštěniny, sója), ale podle nejnovějších výzkumů tyto potraviny hladinu kyseliny močové nezvyšují, lze je tedy konzumovat bez omezení.

Obecně se doporučuje konzumovat maso a masné výrobky maximálně jednou denně. Je nutné však mezi ně započítat i uzeniny, paštiky, masové vývary apod. Omezení masa a masných výrobků lze nahradit konzumací potravin s nízkým obsahem purinů, jako je ovoce, zelenina, mléko a mléčné výrobky včetně jogurtů a nízkotučných sýrů, vhodné jsou též brambory, rýže, kukuřice, pečivo a cereálie, rostlinné tuky a oleje. Pokrmy upravujte vařením, pečením nebo dušením.

Pokud současně trpíte několika metabolickými poruchami (např. zvýšeným cholesterolem, cukrovkou apod.), je vhodné se o skladbě stravy poradit s nutričním terapeutem nebo lékařem – dietologem či obezitologem.

Připravila MUDr. Marta Olejárová, CSc.

Revmatologický ústav Praha

podle doporučení ČRS pro terapii dny a hyperurikemie